

हरिनास गाउँपालिकाको दोस्रो गाउँ सभाको १७औं अधिवेशनमा गाउँ पालिकाका उपाध्यक्ष
श्री इन्द्रा कुमारी थापा राना ज्यू बाट प्रस्तुत संक्षिप्त बजेट मन्तव्य ।

मिति: २०८२/०३/०६ गते

समय: दिनको ११:०० वजे

स्थान: गाउँपालिकाको सभाहल

यस गरिमामय सभाका सभाध्यक्ष एवं गाउँपालिका अध्यक्ष श्री खिम नारायण मानन्धर ज्यू उपस्थित सभाका सदस्यज्यूहरू, कर्मचारी मित्रहरू, पत्रकार महानुभावहरू सुरक्षा कर्मी तथा नागरिक समाजका सदस्य ज्यूहरू ।

१. आज मिति २०८२ असार ६ गते शुक्रबार गण्डकी प्रदेश, स्याङ्जा जिल्ला, हरिनास गाउँपालिकाको आगामी आ.व. २०८२/०८३ को बजेट वक्तव्य प्रस्तुत गर्न यस गरिमामय सभा समक्ष उपस्थित भएको छु । यस खुसीको अवसरमा जनआन्दोलन, जनयुद्ध, लगायतका राजनैतिक अधिकार प्राप्तीका लागि भएका संघर्षहरूमा आफ्नो जीवन उत्सर्ग गर्नु हुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात शहिदहरूप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । साथै घाईतेहरूको शिघ्र स्वास्थ्य लाभको लागि कामना गर्दै वेपत्ता नागरिकहरू प्रति सम्मानपूर्वक नमन गर्न चाहन्छु । साथै मुलुकको राजनैतिक आर्थिक एवं सामाजिक परिवर्तनमा युगान्तकारी रूपले नेतृत्वदायी भूमिका खेल्नु हुने महानुभावहरू प्रति हार्दिक सम्मान प्रकट गर्न चाहन्छु ।
२. आ.व. २०८२/०८३को बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने क्रममा नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ एवं गाउँपालिकाको यस सभामा टेवल भएको मध्यकालीन खर्च संरचना प्रथम पञ्चवर्षिय योजना, स्वीकृत ऐन, नियम, कार्यविधिहरू, मार्गदर्शन र विभिन्न बैठक तथा छलफलबाट प्राप्त भएको सुझावहरू समेतलाई समावेश गरी गाउँपालिका बासीहरूको समग्र आर्थिक समृद्धि, सामाजिक न्याय सुनिश्चितता र समानुपातिक तथा समावेशी र सहभागितामूलक सिद्धान्तका आधारमा तर्जुमा गरेको छु ।
३. नेपालको संविधानले तीन तहको सरकारको व्यवस्था गरे बमोजिम भएको मिति २०७९ वैशाख ३० गते सम्पन्न स्थानीय तह सदस्य निर्वाचनबाट स्थानीय सरकारका प्रतिनिधिको रूपमा हामी निर्वाचित भएको छोटो अवधिमा नै संस्थागत विकास गर्ने आफ्नो गाउँपालिका बासिहरूको लागि छिटो छरितो र प्रभावकारी सेवा घरदैलोमा नै प्रदान गर्ने सु-शासनको अनुभूति प्रदान गर्ने कार्यमा हाम्रो ध्यान केन्द्रित भएको छ । आवश्यक पूर्वाधारहरूको निर्माण तथा जनशक्ति व्यवस्थापन गर्दै नागरिकहरू प्रतिको कर्तव्य र दायित्वलाई वहन गर्दै आईरहेका छौं ।
४. संविधान र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनले दिएको अधिकार प्रयोग गर्दै आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्र रहेर ऐन, नियम, कार्यविधिहरूको निर्माण गरी कानुनी शासन सञ्चालनका लागि आवश्यक पृष्ठभूमि तयार गरीएको छ । यसरी कानून प्रदत्त कार्यका लागि जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूको क्षमता वृद्धिमा समेत ध्यान दिइएको छ ।

५. हाल विश्वव्यापी आर्थिक मन्दीको कारण हाम्रो देशमा समेत त्यसको प्रत्यक्ष असर भईरहेको विषम परिस्थितिमा समेत गाउँपालिकाले पालिकावासीहरूका लागि प्रवाह गर्नुपर्ने सेवा, सुविधालाई उच्च प्राथमिकता दिएर बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको छ। स्थानीय बेराजगारीलाई न्यूनिकण गर्दै गरिबी कम गर्न यो बजेट महत्वपूर्ण हुनेछ।

६. वार्षिक नीति तथा बजेट कार्यक्रम तर्जुमाको क्रममा तथ्याङ्कको आधार लिईएको छ। नेपालको सोह्रौं योजना (आ.व. २०८१/०८२ देखि आ.व. २०८५/८६) प्रमुख मार्गदर्शनको रूपमा लिएको छ। साथै गाउँपालिकाको प्रथम, आवधिक योजना, प्रथम मध्यमकालीन खर्च संरचना, यातायात गुरु योजना, पर्यटन गुरु योजना, दिगो विकासका लक्ष्यहरू अन्तराष्ट्रिय सन्धी सम्झौताहरू, संघीय तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त मार्गदर्शनहरू समेतलाई आधार मानेको छ। यस बजेट तथा कार्यक्रमले गाउँपालिकावासीहरूको समग्र हितमा टेवा पुग्ने विश्वास लिएको छ।

आदरणीय सभाअध्यक्ष महोदय,

७. विगत तथा चालु आ.व. मा भएको बजेट व्यवस्थापन समेत मध्यनजर गरी आगामी आ.व. २०८२/०८३ का लागि वित्तीय परिचालन र खर्च अनुमान गर्दा वित्तीय सन्तुलन कायम गर्ने उद्देश्य लिई सोही अनुरूप बजेट तथा कार्यक्रमहरू तर्जुमा गरि विनियोजन गरेको छ। आ.व. २०८२/०८३ का लागि कूल रु. ४७,१०,९४,९९७/- (४७ करोड १० लाख ९४ हजार ९९७ रुपैया) को बजेट प्रस्ताव पेश गरेको छ।

आयको विवरण

शीर्षक	आ.व.२०८२/८३ को आय अनुमान हजारमा
राजस्व	
आन्तरिक राजस्व	६,८५,३१,२४२/-
अन्तरसरकारी वित्तीय हस्तान्तरण	
नेपाल सरकारबाट प्राप्त अनुदान	
• वित्तीय समानीकरण अनुदान	८,०२,००,०००/-
• सशर्त अनुदान चालु	१८,८१,००,०००/-
• सशर्त अनुदान पूँजीगत	६५,००,०००/-
• राजस्व बाँडफाँड प्राप्ति	७,०८,७७,७५५/-
• विशेष अनुदान	१,८०,००,०००/-
• समपुरक अनुदान	१,०२,००,०००/-
जम्मा	३७,३८,७७,७५५/-

प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान	
• वित्तीय समानीकरण अनुदान	१,००,१९,०००/-
• सशर्त अनुदान	२,००,०००/-
• विशेष अनुदान	४०,००,०००/-
• समपुरक अनुदान	६०,००,०००/-
• सवारी साधन कर	७८,६७,०००/-
• राजस्व बाँडफाँड स्थानीय	६,००,०००/-
जम्मा	२८,६८,६०००/-
जनिसहभागिता	
नगद सहभागिता	
श्रम तथा वस्तुगत सहभागिता	
कुल जम्मा	४७,१०,९४,९९७/-

कुल व्यय

कुल व्यय अनुमान	
प्रशासनीक खर्च	७,५५,००,००० (७ करोड ५५ लाख)
अन्य दायित्व	
विकास आयोजना तथा गाउँपालिका साझेदारी	१४,७७,९४,९९७ (१४ करोड ७७ लाख ९४ हजार ९९७ रुपैया)
वडागत आयोजना	१,४८,००,००० (१ करोड ४८ लाख)
क्रमागत आयोजना	
सशर्त अनुदान	१९,४८,००,००० (१९ करोड ४८ लाख)
विशेष अनुदान	२,२०,००,००० (२ करोड २० लाख)
समपुरक अनुदान	१,६२,००,००० (१ करोड ६२ लाख)
बजेट बचत(+)/न्यून(-)	- ४,१८,३१,२४५ (४ करोड १८ लाख ३१ हजार २ सय ४५ रुपैया मात्र)
कुल जम्मा व्यय	४७,१०,९४,९९७/- (४७ करोड १० लाख ९४ हजार ९९७ रुपैया)

आय व्यय विप्लेषण

संघीय सरकारबाट वित्तीय समानीकरण अनुदान, सशर्त अनुदान, विशेष अनुदान समपुरक अनुदान, राजस्व बाँडफाँडबाट कूल रकम रु. ३७,३८,७७,७५५/-प्राप्त भएको छ। प्रदेश सरकारबाट वित्तीय समानीकरण अनुदान, सशर्त अनुदान, विशेष अनुदान, समपुरक अनुदान, राजस्व बाँडफाँड प्राप्ति

गरी कूल रकम रु. २८,६८,६०००/- प्राप्त भएको छ। साथै आन्तरिक आय रोयल्टी, मालपोत रजिष्ट्रेशन समेत गरी रु. १ करोड २० लाख ३५ हजार हुने अनुमान गरेको छ ।

विवरण	बजेट (रु हजारमा)	प्रतिशत
कुल प्रस्तावित बजेट	४७,१०,९४,९९७/- (४७ करोड १० लाख ९४ हजार ९९७ रुपैया)	१०० प्रतिशत
चालु बजेट जम्मा सशर्त कार्यक्रम समेत	३०,२०,००,००० (३० करोड २० लाख)	६४.१० प्रतिशत
पुजिगत बजेट जम्मा	१६,९०,९४,९९७/- (१६ करोड ९० लाख ९४ हजार ९९७ मात्र)	३५.९० प्रतिशत

८. वडागत सिलिङ्ग तर्फ सबै वडाहरूलाई समानुपितर रूपमा ४७,१०,९४,९९७/- (४७ करोड १० लाख ९४ हजार ९९७ रुपैया) विनियोजन गरेको छ ।

९. गाउँपालिकाको प्रशासनिक भवन, चिसापानी आधारभुत अस्पताल, अधुरा रहेका सडकका आयोजनाहरू, खानेपानी आयोजनाहरू, जनतालाई प्रत्यक्ष लाभ हुने विभिन्न विषयगत शाखाहरूले संचालन गर्न कार्यक्रम शैक्षिक गुणस्तरमा सुधार गर्ने योजनाहरू, जनताको स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित प्रत्यक्ष लाभ हुने खालका योजनाहरू, कृषि र पशुपंक्षि विकास सँग सम्बन्धित कार्यक्रम समावेश गरि बजेट तर्जुमा गरेको छ ।

१०. वातावरण विपद् व्यवस्थापन र लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण हुने कार्यका लागि समेत आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छ ।

११. न्यायिक समिति मार्फत हुने कार्यक्रम, युवा लक्षित व्यावसाय प्रवर्द्धन, महिला, बालबालिका, आदिवासी जनजाती, आपाङ्ग तथा दलितसँग सम्बन्धित कार्यक्रम सरोकारवाला पक्षहरूको राय सल्लाह सुझाव बमोजिम सञ्चालन हुने व्यवस्था मिलाएको छ ।

१२. रेडियो, टेलिभिजन तथा छापा पत्रपत्रिका मार्फत गाउँपालिकाको सूचना आफ्ना पालिकावासीहरू समक्ष पुर्‍याउनका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छ ।

अन्तमा

हरिनास गाउँपालिकाको आ.व. २०८२/०८३ को वार्षिक गाउँपालिका विकास योजना तर्जुमाको क्रममा सहयोग पुर्‍याउनु हुने जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, नागरिक समाज तथा सम्बद्ध सबै पक्षलाई हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्न चाहन्छु। साथै यस बजेट तथा कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनको लागि सम्बद्ध सबै पक्षबाट सदा झैँ सहयोग पाउने अपेक्षा गर्दछु।

धन्यवाद।

प्रस्तोता

इन्द्र कुमारी थापा राना

उपाध्यक्ष

हरिनास गाउँपालिका, स्याङ्जा